

Tárgytematika

Otthonápolás és területi gyakorlata

LGB_EG053_1

Tárgyfelelős neve: Zborovján Ferencné

Félév: 2015/16/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 36/3/0

OKTATÁS CÉLJA

Az intézeti ápolás során szerzett képességek adaptálása az otthonápolásra. Az otthonápolás lényege, specifikumai, eszköztudása, illeszkedése a betegellátás rendszerébe. Körzeti-közösségi ápoló és otthoni szakápoló tevékenysége. Lakókörnyezet kialakítása az ápoláshoz, a hazatérés és otthonápolás pszichoszociális teendői. Segélyhívó rendszer. Alap-szakápolási teendők a beteg otthonában, hozzátartozók és a beteg tanítása az önellátásra. Ápolási tervek alkalmazása az otthonápolás során. A dokumentáció sajátosságai.

TANTÁRGY TARTALMA

I. Elméleti oktatás: 6 óra

a.) Az alapellátás és otthonápolás helye az ápolás rendszerében.

Alapfogalmak. Egészségügyi alapellátás lényege, résztvevői. Házi segítségnyújtás, szociális gondoskodás. Járóbeteg ellátás, szakellátás. Ambuláns ellátás. A házi orvos szerepe a betegellátásban.

Az otthonápolás története, szervezeti felépítése, illeszkedése az ápolás rendszerébe.

Az otthonápolás területén hatályos jogszabályok.

Körzeti-közösségi ápolás feladatai.

A házi orvosi team tagjaként részt vesz a praxis gyógyító, megelőző munkában.

A körzeti ápoló feladatai: rendelésen, rendelési időn kívül.

Körzeti ápolói táskák felszereltsége.

Vizsgálatok (laboratóriumi, élettani, fiziológiai vizsgálatok kivitelezése). Képkövető és endoszkópos vizsgálatok előkészítése. A vizsgálatok előkészítése a beteg otthonában.

Kardinális tünetek megfigyelése, mérése, regisztrálása.

Gyógyszerelés, injekciózás. Intoxicatio, túlzott gyógyszerfogyasztás.

Dokumentáció vezetése.

A körzeti-közösségi ápoló feladatai a közegészségügyi-járványügyi feladatokban. Védőoltások.

Ápolói teendő járványok idején.

Körzeti-közösségi ápoló egészségnevelési feladatai.

Látogatás a beteg otthonában. A beteg fogadása, környezetének kialakítása.

Szükségletek kielégítése otthoni körülmények között.

Alapápolási feladatok elvégzése, megtanítása a beteg hozzátartozóinak.

Házi patika ellenőrzése

Körzeti-közösségi ápoló feladata a sürgősségi ellátásban. Telepített defibrillátorok használatának ismerete. Háztartási balesetek megelőzése. Elsősegélynyújtás.

Körzeti-közösségi ápoló feladatai a krónikus betegségben szenvedők ellátása során:

- kardio-vaszkuláris rendszer betegségei (pl. hipertonia, ritmuszavarok, postinfarktus, pacemaker stb.)
- gasztro-enterológiai rendszer betegségei (pl. ulcus ventriculi, reflux, máj- és epebetegségek, bélbetegségek)
- diabetes mellitus ápolói feladatai - a háziorvosi szolgálatnál
- endocrinológiai betegségek (pl. hyperthyreosis, mellékvese betegségek stb)
- nephrológiai és urológiai betegségek (pl. uraemia, nephrolythiasis, BPH stb)
- neurológiai és pszichiatriai betegségek (pl. stroke, paresis, plegia, parkinson kór, SM, depressio, suiciduum, szorongásos állapotok, szenvedélybetegségek, alkohol, drog stb)
- idős betegek az otthonápolásban, különös tekintettel az elmagányosodásra
- érzékszervi károsodással küzdő beteg gondozása (látás, hallás, ízérzékelés)
- mozgásszervi betegségben szenvedő betegek otthoni ellátása (csont, ízület, izom betegségek)
- gyógyászati segédeszközök alkalmazása
- inkurábilis beteg otthoni ellátása
- tartós fájdalomcsillapítás
- haldokló beteg otthoni ellátása
- halott körüli teendők

b.) Otthoni szakápolói szolgálat tevékenysége

- történeti áttekintés
- jogszabályok
- személyi és tárgyi feltételek
- szakápolói táska felszerelése
- betegszoba kialakítása otthon, biztonság szükséglete
- ápolói vizit lényege, száma, tartama, jellegzetességei, dokumentálása
- otthoni szakápolás feladatai:

Légzés-, keringés-, emésztés-, kiválasztás és szabályozás szervrendszerinek megbetegedéseiben.

- sebészeti szakápolás (sebkezelés, stoma, csonkolt végtag kezelése)
- egy napos sebészet
- traumatológiai és ortopédiai rehabilitáció
- szükségletek kielégítése otthoni körülmények között.
- hosszútávú ápolási terv készítése (szabadon választott témakörben)

II. Gyakorlati oktatás: 12 óra

Háziorvosi rendelő:

Körzeti ápoló tevékenységének nyomon követése. Az otthoni szakápolói szolgálatok szerepe, működése.

Önálló projekt munka:

- a körzeti-közösségi ápoló szerepe az elsődleges, a másodlagos és a harmadlagos prevenció területén
- a praxis bemutatása: fizikai környezet, elérhetőség, rendelési és ügyeleti rend,
- hosszú távú ápolási terv készítése (szabadon választott témakörben)

- személyi és tárgyi feltételek
- oktatás, képzés, továbbképzés
- a családorvosi praxis Népegészségügyi programból eredő feladatai és azok megvalósulása

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

3.1 Félévközi követelmények:

Az oktató által kijelölt projektmunka elkészítése

3.2 Számonkérés:

1.) Írásbeli vizsga az elméleti ismeretekből

2.) Gyakorlati kompetencia mérés:

- a projektmunka értékelése (szakmai tartalom, prezentáció)

3.3 Értékelés: a projektmunka és az írásbeli vizsga eredményének számtani átlaga. Kerekítés a projektmunka felé.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Balogh Z. – Dénes M: *Alapellátás és ápolástana*
HIETE, Budapest, 1999